

Samtals- och dokumentationsunderlag B1

Litteracitet spår B

1

Steg 2

3

Elever som läser och skriver

Elevens namn

Samtals- och dokumentationsunderlag B1

Använd detta underlag för elever som läser och skriver om Uppgifter B inte är översatt till ett språk som eleven kan.

Information till dig som kartlägger

Samtals- och dokumentationsunderlag B1 används för elever som i Steg 1 uppgett att de kan läsa och skriva när uppgifterna inte är översatta till ett språk som eleven kan.

I samtals- och dokumentationsunderlaget finns frågor om elevens litteracitets-erfarenheter. Använd bildmaterialet som ett stöd för frågorna. Dokumentera elevens svar här i underlaget. Tänk på att skriva tillräckligt utförligt så att andra kan använda dokumentationen. Stryk över frågor som du inte använder i kartläggningen.

Förberedelser

- Läs samtals- och dokumentationsunderlaget och kartlägningsprofilen för Steg 1 och notera särskilt om eleven läser och skriver på flera språk och om eleven är van vid digitala redskap.
- Ta fram bildmaterialet (utskrivet enkelsidigt i färg eller visa digitalt) och andra trycksaker och digitala texter på elevens språk om du har.

Information till eleven

- Berätta att ni kommer att samtala om elevens erfarenheter av att läsa och skriva.
- Förklara att skolan är intresserad av att veta vad eleven har läst och skrivit tidigare för att kunna ge eleven rätt stöd i undervisningen.
- Berätta att eleven alltid kan fråga om något är oklart.
- Berätta att det är frivilligt att svara på frågorna och att eleven när som helst kan säga till om hon eller han inte vill fortsätta.
- Förklara tolkens roll.

Kartläggning Steg 2 Litteracitet

Elevens namn:Födelsedatum:

Datum och lärare:

Elevens starkaste språk:

Kartläggningsspråk:

Genomförande

- Berätta att ni ska börja med att prata om vad eleven har läst tidigare.
- Lägg fram bilderna och egna exempel på trycksaker m.m. om du har och beskriv det kort, t.ex. *Här finns bilder på olika slags böcker, någon som skriver på tavlan osv.* Lägg fram ett bildblad i taget i samband med frågorna.
- Berätta att bilderna bara är några exempel för att hjälpa eleven att komma ihåg vad hon eller han har mött.
- Anpassa frågorna efter elevens ålder och skolbakgrund.
- Anteckna elevens svar och skriv kommentarer direkt i underlaget.
- Uppställningarna med kryssrutor är endast avsedda som ett stöd för dina anteckningar. Det är inte nödvändigt att fråga om allt.

Elevens litteracitetserfarenheter

1. Läsvana och erfarenhet av olika texttyper

Syfte: Att utforska vad eleven har läst i olika sammanhang och hur van eleven är vid att läsa. Svaren ger en indikation på elevens beredskap att möta olika texttyper i skolan.

- Är det något av det som finns på bilderna som du läste i skolan?
- Läste du t.ex. ...?
- Läste du något annat i skolan? Kan du ge något exempel?
- Läste du något hemma eller någon annanstans? Kan du berätta lite vad du läste?

Exempel på uppföljningsfrågor:

- Vad för slags böcker läste du i skolan?
- Hade du läroböcker i olika ämnen? (Ta gärna exempel från ämnen eleven har läst, se Steg 1.)
- Läste du t.ex. romaner (berättelser), dikter, pjäser?
- Läste du någon gång i dagstidningar eller andra sorters tidningar?
Vad läste du då?
- Läste du några andra slags texter i skolan eller hemma?
- Skrev läraren ibland texter på tavlan som du skulle läsa?

☐ **Böcker (läromedel)**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Böcker (andra typer av beskrivande, förklarande texter m.m.)**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Böcker (skönlitteratur)**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Tidningar**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Skrift på tavlan**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Annat**

Kommentar:

.....

.....

-
- Ställ följande frågor om eleven har använt digitala redskap (utifrån elevens svar i Steg 1):
-

- Brukar du läsa något på dator, surfplatta eller mobiltelefon?
- Vad brukar du läsa?

Digitalt läsande: ☐ Ja ☐ Nej

Kommentar:

.....

.....

2. Muntliga och skriftliga aktiviteter i samband med läsande i skolan

Syfte: Att utforska *hur* eleven har använt sina läs- och skrivkunskaper i samband med textläsning i skolan. Vad har eleven för erfarenhet av olika slags muntliga och skriftliga aktiviteter i samband med läsande, t.ex. att återge och diskutera texters innehåll? Svaren ger en indikation på vilket sätt eleven är van att använda sina läs- och skrivkunskaper och vilken beredskap eleven har att möta olika slags aktiviteter i samband med textläsning i skolan.

-
- Ställ följande frågor om eleven har erfarenhet av formell undervisning.
-

- Nu ska vi prata lite om hur du arbetade i skolan när du läste.
- Vad ville läraren att du skulle kunna göra när du hade läst något?
- Kan du berätta hur du gjorde?

Exempel på stödfrågor:

- Läste du högt, svarade på frågor muntligt, skriftligt, berättade vad texten handlade om, diskuterade i klassen, skrev av texten, lärde dig texten utantill osv.

☐ **Läsa högt**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Besvara frågor**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Återberätta och sammanfatta**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Återge utantill**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Diskutera**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Annat**

Kommentar:

.....

.....

3. Skrivvana och erfarenheter av olika texttyper

Syfte: Att utforska vad eleven har skrivit i olika sammanhang och hur van eleven är vid att formulera sig i skrift. Elevens svar ger en indikation på elevens beredskap att använda skrivande som ett redskap för lärande och kommunikation.

- Du har redan berättat lite om hur ni arbetade i skolan.
- Kommer du ihåg något (mer) om vad du skrev i skolan? Kan du berätta?
- Skrev du något hemma eller någon annanstans? Vad skrev du då?

Exempel på stödfrågor:

- Skrev du någon gång längre texter där du skulle skriva med egna ord?
- Berättelser, dikter osv.
- Skrev du texter om fakta, t.ex. där du skulle beskriva eller förklara något, eller en text med argument för något?
- Skrev du ner saker som läraren sa eller skrev på tavlan? Antecknade du med egna ord då eller skrev du av det som stod?
- Skrev du svar på frågor?

☐ **Egna texter (skönlitteratur)**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Egna texter (sakprosatexter, t.ex. beskrivande, förklarande, instruerande, argumenterande)**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Anteckningar**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Diktamen**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Kortare svar på frågor**

Kommentar:

.....

.....

☐ **Annat**

Kommentar:

.....

.....

-
- Ställ följande frågor om eleven har använt digitala redskap (se svar i Steg 1).
-

- Brukar du skriva något på dator, surfplatta eller mobiltelefon?
- Vad brukar du skriva?

Exempel på stödfrågor:

- Skriver du t.ex. sms, e-post eller texter i sociala medier?
- Har du skrivit skoluppgifter på dator?

Digitalt skrivande: ☐ Ja ☐ Nej

Kommentar:

.....

.....

.....

.....

4. Informationssökning

Syfte: Att utforska om eleven har någon strategi för informationssökning i skriftliga källor. Svaren kan visa om eleven har beredskap att kunna använda olika slags källor för kunskapssökande.

-
- Ställ följande fråga oavsett om eleven har använt digitala redskap eller inte.

- Om du vill veta mer om något du har läst eller hört talas om, hur gör du då?

Exempel på stödfråga:

- Om du t.ex. är intresserad av ett djur och vill ta reda på fakta om djuret hur gör du?

Kommentar:

5. Läsandet och skrivandet på andra språk

Syfte: Att utforska om eleven kan använda flera språk för lärande och kommunikation. Elevens svar kan visa vilka språk eleven kan använda som ett stöd i undervisningen.

-
- Ställ följande frågor om eleven läser och skriver på flera språk (se svar i Steg 1):

- Du har tidigare berättat att du kan läsa och skriva på X (språk som eleven uppgett i Steg 1).
- Brukar du läsa något på X? Kan du ge något exempel?
- Brukar du skriva något på X? Kan du ge något exempel?
- Vilket språk tycker du bäst om att läsa eller skriva på? Varför?

Kommentar:

6. Inställning till läsande och skrivande

- Är det något du tycker särskilt mycket om att läsa eller skriva?

Kommentar:

.....

.....

.....

7. Avslutning

- Nu har vi pratat om vad du har läst och skrivit tidigare och hur du har arbetat med det i skolan.
- Finns det något mer du vill berätta om det?

Kommentar:

.....

.....

.....